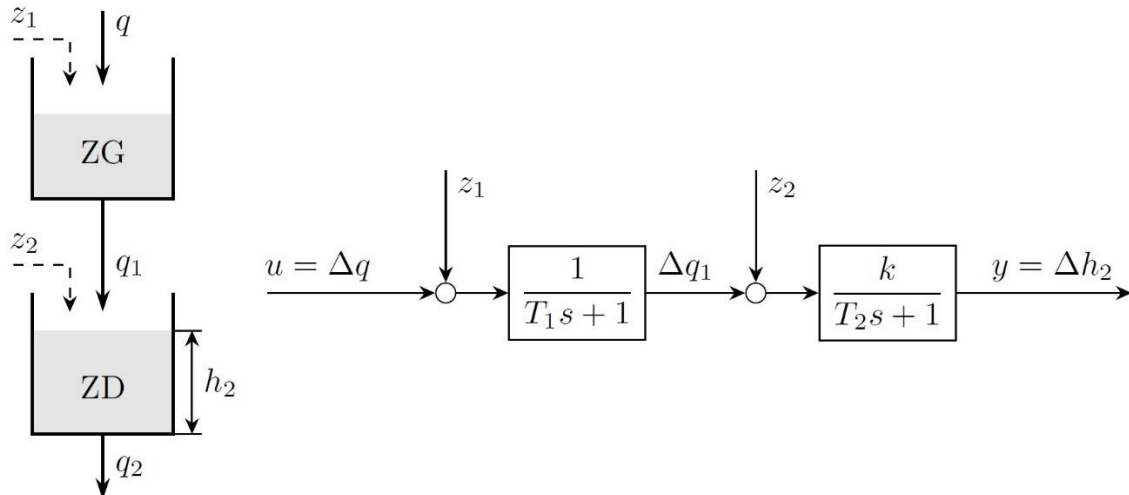

STEROWANIE PROCESAMI CIĄGLYMI - Laboratorium

Ćwiczenie 7: Symulacyjne badanie regulatora stanu z akcją całkującą

Rozważany jest układ połączenia kaskadowego dwóch zbiorników (rys. 7.1). Za pomocą dopływu q do zbiornika górnego (ZG) należy sterować poziomem h_2 w zbiorniku dolnym (ZD). W układzie występują zakłócenia: z_1 – dopływ do ZG niekontrolowany przez regulator, z_2 – dopływ do ZD spoza ZG.

Rys. 7.1 Kaskada dwóch zbiorników: struktura obiektu i model zlinearyzowany

1. Na podstawie schematu blokowego z rysunku 7.1 utwórz model w przestrzeni stanu (z pominięciem zakłóceń) przyjmując $x_1 = \Delta q_1$, $x_2 = \Delta h_2$ oraz $k = 200$, $T_1 = 50$, $T_2 = 150$.
2. Zaprojektuj dla utworzonego modelu regulator stanu. Wyznacz wartości K_1 i N dla sterowania $u_1 = -K_1 x + Nw$. Przyjmij podwójną wartość własną układu zamkniętego równą -0.2 . Jakiego czasu regulacji należy oczekiwać?
3. Uzupełnij projekt regulatora o akcję całkującą. Przyjmij dodatkową wartość własną rozszerzonego układu równą -0.15 . Wyznacz wzmocnienia K_2 oraz K_i dla sterowania $u_2 = -K_2 x - K_i x_i + Nw$.
4. Wyznacz zera i bieguny transmitancji układu zamkniętego względem wielkości zadanej oraz względem zakłócenia z_1 .
5. Zbuduj model symulacyjny układu regulacji z rysunku 7.2 pozwalający porównać efekty sterowań u_1 i u_2 . Zastosuj ustawienia symulacji:
  - *Stop time*: 150
  - *Type*: Fized-step
  - *Solver*: ode5
  - *Fixed-step size*: 0.01

Przyjmij konfigurację bloków Step z poniższej tabeli.

	w	z1	z2
<i>Step time</i>	0	50	100
<i>Initial value</i>	0	0	0
<i>Final value</i>	1	0.2	0.1

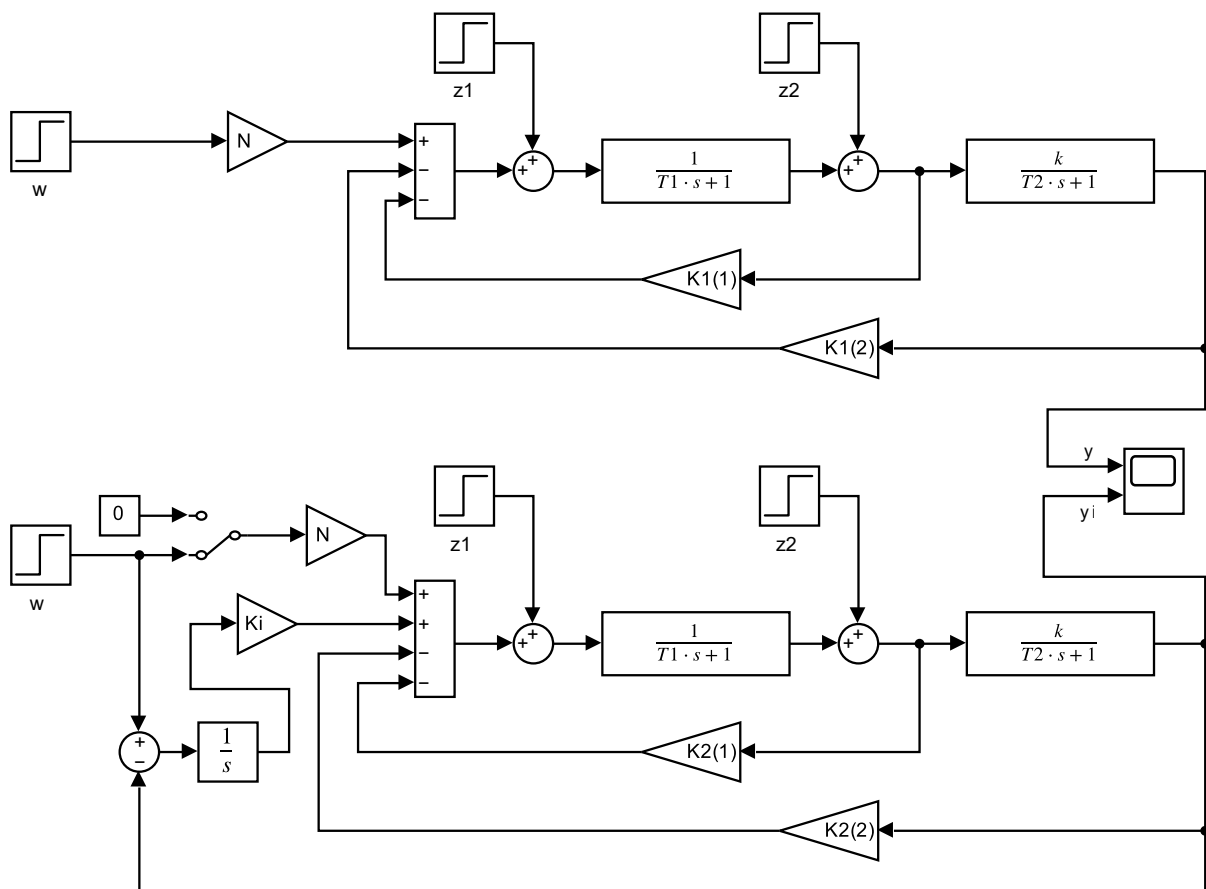
6. Określ, w jaki sposób dodanie akcji całkującej wpływa na działanie układu regulacji. Czy przy obecności akcji całkującej składnik sterowania Nw jest potrzebny do

uzyskania dokładności? Jaka jest jego inna rola w takim przypadku? – zweryfikuj na podstawie wyników symulacji oraz zer i biegunów transmitancji.

```

% parametry obiektu
T1=50; T2=150; k=200;
% model obiektu w przestrzeni stanu
A=[-1/T1 0;k/T2 -1/T2];
B=[1/T1;0]; C=[0 1]; D=0;
% projekt regulatora stanu
p=[-0.2;-0.2];
K1=acker(A,B,p);
Nxu=[A B;C D]\[0;0;1];
Nx=Nxu(1:2,:); Nu=Nxu(3,:);
N=K1*Nx+Nu;
% dodanie akcji całkującej
p=[p;-0.15];
Ai=[A [0;0]; C 0]; Bi=[B;0];
KKi=acker(Ai,Bi,p);
K2=KKi(:,1:2); Ki=KKi(:,3);
% transmitancje układu zamkniętego
Ac=[A-B*K2 -B*Ki;C 0];
Bc=[B*N;-1]; Cc=[C 0]; Dc=D;
[zw,pw,kw]=ss2zp(Ac,Bc,Cc,Dc); % względem wielkości zadanej
[zz,pz,kz]=ss2zp(Ac,[B;0],Cc,Dc); % względem zakłócenia z1

```


Rys. 7.2 Porównanie modeli symulacyjnych układów regulacji:
(a) z regulatorem proporcjonalnym,
(b) z dodaną akcją całkującą